

Izbeha izvenredni ponedeljek, vsak

Asiškoga št. 20. I. nadstropje. D

piazza se ne sprejemajo, ro

Prof. F. Porle. Letnik tiskal

maša na mesec L 7.— 3 m

Za inosestevno mesečno 5 l

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Ljubljana, Jugoslavija

ceto leto L 60.—

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Ljubljana, Jugoslavija

Članek te-le vsebine: Članek se smatra prisiljenim povedati občinstvu, kaj se je v Zenevi godilo za odrom, po tem, da «Edinost» povzdičuje dr. Wilfana radi njegovega predsedovanja na ženevskem kongresu v deveta nebosa. Organizator tega kongresa naj bi bil Nemeč dr. Amder (namesto Amende), ki je, ko je prišel v Italijo, došel v Trst, a se tam ni ustavil, temveč je najprej šel v Gorico obiskat dr. Besednjaka. Se-le pri njem, dr. Besednjaku, je dobil podatke o naši narodni manjšini glede Furlanije, Trsta in Istre. Kasneje je govoril tudi z dr. Wilfanom kot načelnikom slovenske liberalne stranke. V pripravljanih sodelovalnem odboru za kongres so bili sami Nemci in Magjari. Iskali so Slovane, ki bi podpisali odločilo, ker so se bali, da bi sicer Slovani odpravili udeležbo. Dr. Amende se je obrnil na dr. Besednjaka, a ta je v svojem kavalirstvu odgovoril, naj podpisše doktor Wilfan kot starejši mož. Tako je prišel dr. Wilfan po kavalirstvu dr. Besednjaka med sklicatelje kongresa.

Predsednik pa bi bil postal tako-le: Pri posvetovanju, «kdo naj bo na odru», so zborovalci rekli, naj bodo tisti, ki so podpisali vabila in med temi je bil tudi dr. Wilfan. Ko je šlo, kdo naj bo predsednik, sta se Nemeč in Magjar očividno umaknila. Velike države so zelo pazljivo motrile priprave za kongres, ker so se ga bale. Veliki vladni listi so priobčili članke,

in katerih so rekli, da je ženevsko zborovanje komedija nemške države, katere bi rada naredila v drugih državah revolucijo. Dokaz za to da je dejstvo, v resnici pa vidno glavni sedež v Zenevi, v resnici pa v Berlinu, kjer ima dr. Amende svojo manjinsko pisarno. Ves denar za to da daje Berlin. Nemeč da so se pridružili Magjari. Ko so te vesti prišle v Zenevo, pravi «Mali list», sta se Nemeč in Magjar potisnili v ozadje in silila Slovane v ospredje. Tako je dr. Wilfan postal predsednik zborovanja v resnici pa le igrača v nemških rokah.

Torej «Mali list» smatra zares manjinski kongres za nemško komedijo. In Wilfan se ima zahvaliti, da je bil sklicatelj in predsednik zborovanja, le kavalirstvu doktorja Besednjaka in strahopetnosti nemških in magjarskih zastopnikov.

Ta slednji članek je dal povod dr. Wilfanu, da se je obrnil na Vas, gospod doktor, kakor prvega, ki prihaja v poštev iz naše srede za sodelovanje pri manjinski konferenci in kakor tistega, čigar zveze z... okoli «Malega lista», so notorne. Apeliral je na Vaše praktično razumevanje potrebe skladnega in zaupnega dela, dostojnosti, obzirnosti in predvsem diskrecije, — da nekaj ukrenete, da ne bo trpela stvar. A kako ste se Vi odzvali temu plemenitemu pozivu? — Toda o tem prihodnjic.

Zbornica aklamira finančnemu ministru Volpiju
Florentinski «Nuovo Giornale» v fašistovskih rokah
Poslanci Termini, Anile in Di Fausto bodo podpirali vlado

RIM, 5. Včeraj zvečer, ob 20.10, sta dospela s pariškimi vlakom v Rim finančni minister conte Volpi in državni podtajnik za zunanje zadeve on. Grandi. Povrnila sta se iz Zedinjenih držav, kamor sta se bila podala, da uredata vprašanje italijanskega vojnega dolga. Na postaji so ju sprejeli notranji minister Federzoni in ostali člani vlade. Min. predsednika pa je zastopal dr. podtajnik on. Suardo.

RIM, 5. Na današnji seji je zbornica pričela razpravo o zakonskem načrtu za ureditve delovnih kolektivnih pogodb. Tekom razprave je vstopil v zbornico finančni minister Volpi in državni podtajnik za zunanje zadeve on. Grandi. Oba sta bila od ministrov in poslancev burno pozdravljena. V imenu zbornice ju je pozdravil on. Casertano tako-le: S svojo bistrumnostjo in sposobnostjo, gospod minister, ste dobili v Washingtonu trdo bitko. Izvojeval ste to bitko kot zastopnik močne vlade, ki ji nakuje prvovrsten državnik. Tudi Vi, g. minister Grandi in vaši sodružniki ste si stekli v Washingtonu velike zasluge za domovino.

Bivši finančni minister De Stefani je naglašal, da predstavlja washingtonski dogovor najzanesljivejšo garancijo za okrepitev italijanske valute.

Jugoslovenski dolg Ameriki
na razpravi beograjskega ministrskega sveta - Stojadinović poudarja s posebno delegacijo v Washington

BEOGRAD, 5. (Izv.) Zanimanje tukajšnjih krogov je bilo danes posvečeno seji glavnega odbora samostojne demokratske stranke in njenemu jutrišnjemu kongresu. Prosvetni minister S. Radić je že prišel v Zagreb in bo govoril jutri v Narodnem gledališču o prihodnosti seljskih predstav. V Zagrebu se bo vršilo jutri tudi zborovanje radikalne stranke, radi katerega so danes prišli v glavno mesto Hrvatske Ljuba Jovanović, Laza Marković in več drugih radikalnih poslancev.

Nocoj se je od 18.—20. ure vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom ministra pade Gjuršića, ker je ministrski predsednik Pašić še vedno prehlajen in ne sme še zapustiti svojega stanovanja. Vendar se njegovo stanje boljša, kakor je to razvidno iz tozadevnega, nocoj izdanega poročila.

Ministrski svet je na tej seji razpravljal o poročilu finančnega ministra Stojadinovića glede dolga Jugoslavije napram Združenim državam Severne Amerike. Sklenjeno je bilo, da se ima ta dolg čimprej poravnati. V ta namen bo imenovana posebna delegacija pod vodstvom ministra Stojadinovića, ki se bo podala na tozadevno pogajanja v Washington takoj po odhodu narodne skupščine na božične počitnice.

Politični krogi pripisujejo predstoječemu odhodu finančnega ministra v Ameriko veliko važnost. Baje je to potovanje v zvezi s posojilom, ki ga misli država najeti v Ameriki.

Nadalje je ministrski svet sklepal o razdelitvi 6 milijonov dinarjev, ki jih je vlada poklonila kot pomoč oškodovancem po zadnjih poplavih, in je bilo v tem oziru dočleno, da se prisodijo 3 milijoni mariborski in zagrebški oblasti ter Bosni, ostali 3 milijoni pa se bodo razdelili v ostalih krajih države, kjer je povodenj napravila tudi škoda.

Z ozirom na Obrtno banko, o kateri se je tudi razpravljalo na nocojšnji seji ministrskega sveta, je bilo sklenjeno, da se bo država udeležila njene ustanovitve s 40 odstotki glavnice, največ pa z zneskom 5 milijonov dinarjev.

in katerih so rekli, da je ženevsko zborovanje komedija nemške države, katere bi rada naredila v drugih državah revolucijo. Dokaz za to da je dejstvo, v resnici pa vidno glavni sedež v Zenevi, v resnici pa v Berlinu, kjer ima dr. Amende svojo manjinsko pisarno. Ves denar za to da daje Berlin. Nemeč da so se pridružili Magjari. Ko so te vesti prišle v Zenevo, pravi «Mali list», sta se Nemeč in Magjar potisnili v ozadje in silila Slovane v ospredje. Tako je dr. Wilfan postal predsednik zborovanja v resnici pa le igrača v nemških rokah.

Torej «Mali list» smatra zares manjinski kongres za nemško komedijo. In Wilfan se ima zahvaliti, da je bil sklicatelj in predsednik zborovanja, le kavalirstvu doktorja Besednjaka in strahopetnosti nemških in magjarskih zastopnikov.

Ta slednji članek je dal povod dr. Wilfanu, da se je obrnil na Vas, gospod doktor, kakor prvega, ki prihaja v poštev iz naše srede za sodelovanje pri manjinski konferenci in kakor tistega, čigar zveze z... okoli «Malega lista», so notorne. Apeliral je na Vaše praktično razumevanje potrebe skladnega in zaupnega dela, dostojnosti, obzirnosti in predvsem diskrecije, — da nekaj ukrenete, da ne bo trpela stvar. A kako ste se Vi odzvali temu plemenitemu pozivu? — Toda o tem prihodnjic.

Zbornica aklamira finančnemu ministru Volpiju
Florentinski «Nuovo Giornale» v fašistovskih rokah
Poslanci Termini, Anile in Di Fausto bodo podpirali vlado

RIM, 5. Včeraj zvečer, ob 20.10, sta dospela s pariškimi vlakom v Rim finančni minister conte Volpi in državni podtajnik za zunanje zadeve on. Grandi. Povrnila sta se iz Zedinjenih držav, kamor sta se bila podala, da uredata vprašanje italijanskega vojnega dolga. Na postaji so ju sprejeli notranji minister Federzoni in ostali člani vlade. Min. predsednika pa je zastopal dr. podtajnik on. Suardo.

RIM, 5. Na današnji seji je zbornica pričela razpravo o zakonskem načrtu za ureditve delovnih kolektivnih pogodb. Tekom razprave je vstopil v zbornico finančni minister Volpi in državni podtajnik za zunanje zadeve on. Grandi. Oba sta bila od ministrov in poslancev burno pozdravljena. V imenu zbornice ju je pozdravil on. Casertano tako-le: S svojo bistrumnostjo in sposobnostjo, gospod minister, ste dobili v Washingtonu trdo bitko. Izvojeval ste to bitko kot zastopnik močne vlade, ki ji nakuje prvovrsten državnik. Tudi Vi, g. minister Grandi in vaši sodružniki ste si stekli v Washingtonu velike zasluge za domovino.

Bivši finančni minister De Stefani je naglašal, da predstavlja washingtonski dogovor najzanesljivejšo garancijo za okrepitev italijanske valute.

Jugoslovenski dolg Ameriki
na razpravi beograjskega ministrskega sveta - Stojadinović poudarja s posebno delegacijo v Washington

BEOGRAD, 5. (Izv.) Zanimanje tukajšnjih krogov je bilo danes posvečeno seji glavnega odbora samostojne demokratske stranke in njenemu jutrišnjemu kongresu. Prosvetni minister S. Radić je že prišel v Zagreb in bo govoril jutri v Narodnem gledališču o prihodnosti seljskih predstav. V Zagrebu se bo vršilo jutri tudi zborovanje radikalne stranke, radi katerega so danes prišli v glavno mesto Hrvatske Ljuba Jovanović, Laza Marković in več drugih radikalnih poslancev.

Nocoj se je od 18.—20. ure vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom ministra pade Gjuršića, ker je ministrski predsednik Pašić še vedno prehlajen in ne sme še zapustiti svojega stanovanja. Vendar se njegovo stanje boljša, kakor je to razvidno iz tozadevnega, nocoj izdanega poročila.

Ministrski svet je na tej seji razpravljal o poročilu finančnega ministra Stojadinovića glede dolga Jugoslavije napram Združenim državam Severne Amerike. Sklenjeno je bilo, da se ima ta dolg čimprej poravnati. V ta namen bo imenovana posebna delegacija pod vodstvom ministra Stojadinovića, ki se bo podala na tozadevno pogajanja v Washington takoj po odhodu narodne skupščine na božične počitnice.

Politični krogi pripisujejo predstoječemu odhodu finančnega ministra v Ameriko veliko važnost. Baje je to potovanje v zvezi s posojilom, ki ga misli država najeti v Ameriki.

Nadalje je ministrski svet sklepal o razdelitvi 6 milijonov dinarjev, ki jih je vlada poklonila kot pomoč oškodovancem po zadnjih poplavih, in je bilo v tem oziru dočleno, da se prisodijo 3 milijoni mariborski in zagrebški oblasti ter Bosni, ostali 3 milijoni pa se bodo razdelili v ostalih krajih države, kjer je povodenj napravila tudi škoda.

Z ozirom na Obrtno banko, o kateri se je tudi razpravljalo na nocojšnji seji ministrskega sveta, je bilo sklenjeno, da se bo država udeležila njene ustanovitve s 40 odstotki glavnice, največ pa z zneskom 5 milijonov dinarjev.

Razprava o državnem proračunu

PARIZ, 5. Zbornica je danes nadaljevala razpravo o državnem proračunu. Ker čaka zbornica še dosti dela, posebno pa proučevanje velikega načrta za finančno obnovo, po posl. Chappedelaine. glavni dodeljeni referent, dr. podtajnik v finančnem ministertvu, Morel in predsednik finančne komisije, Malvy, apelirali na posamezne stranke, naj bi kolikor mogoče pospešile razpravo. Zbornica je dosedaj odobrila proračun za pošte in brzojav.

Tudi senat odobril finančne predloge
PARIZ, 5. Glavni referent, senator Berenger, je prečital svoje poročilo o načrtih za obnovo državnih financ. Za njim je povzel besedo sen. Tissier, ki je priporočal skorajšnjo konsolidacijo dolga in stabilizacijo franka ter izjavil, da bo glasoval proti načrtu.

Marshall, bivši finančni minister, je v podrobnem razmotrila finančni položaj in različna druga vprašanja, katere so z njim v zvezi. Dostavil je, da se bo pri svojih prijateljih zavezal za to, da bodo glasovali predloženemu načrtu v prilog, če bo Briand obljubil, da bo napel vse svoje moči, da spet vzpostavi narodno edinost. Dobi zatem besedo g. Cheron, republikanec, ki pravi, da bo glasoval za obnovitveni načrt, ki ne predvideva samo nove emisije bankovcev, pač pa tudi — kot protilež — povišanje davkov.

Finančni minister Loncheur je nato obrazložil, da je nujno potrebno doseči v državnem proračunu ravnotežje, kar se bo pa posrečilo le v slučaju, da bo država določila nov vir dohodkov, ki bo služil za amortizacijo dolga. Povdarjal je potrebo natančnih in podrobnih načrtov za rešitev vprašanja finančne obnove. Seja je bila zaključena ob 21. uri.

PARIZ, 5. Ponočna seja. Ministrski predsednik Briand je povzel takoj besedo. Zaključil je senat naj odobri finančne načrte z močno večino, ker v nasprotnem slučaju bo moral skleniti, da je senat odločen na amortizacijo dolga. Povdarjal je potrebo natančnih in podrobnih načrtov za rešitev vprašanja finančne obnove. Seja je bila zaključena ob 21. uri.

Senat je nato z dvomim rok odobril člen ki se nanaša na davke.
PARIZ, 5. (Izv.) Senat je s 195 proti 59 glasovi odobril 4. člen načrta za finančno obnovo, ki govori o predplačilu 6 milijard frankov s strani francoske banke državi. Tudi druge člene je senat odobril in je končno sprejel celokupni obnovitveni načrt finančnega ministra Loncheurja z 250 proti 26 glasovi.

Povrutek nemške delegacije iz Londona

Luther bo poverjen mandat za sestavo nove vlade? - Nemčija za splošno odpravo zaščitnih carin

BERLIN, 5. Nemška delegacija je včeraj opoldne prispela iz Londona. Na kolodvoru so jo pozdravili številni člani diplomatskega zbora in zastopniki državne vlade. Državni kancler dr. Luther je odšel takoj poročati državnemu predsedniku.

«Achtuhrblatt» poroča, da se bo sestala danes ob 11. dopolne vlada na plenarno sejo, na kateri bo sklenila svojo demisijo. Državni predsednik Hindenburg bo poveril sestavo nove vlade dosedanjemu državnemu kanclerju dr. Lutheru.

LONDON, 5. «Daily News» javljajo: Dr. Luther in dr. Stresemann sta za časa svoje navzočnosti v Londonu izrecno povdarjala brezpogojno potrebo, da se v Evropi uvede prosta trgovina na podlagi splošne odprave zaščitnih carin. Pred izvedbo takih ukrepov se gospodarsko ravnotežje, da celo mir v Evropi ne bo mogel vzpostaviti.

BERLIN, 5. Nemško-nacionalna državnozborna frakcija je v nekem vprašanju zaprosila državno vlado, naj bi najprej prenečala inozemska mesta, da je Nemčiji nemogoče vsled ponovnih angleških gospodarskih in trgovsko-političnih ukrepov preskrbeti gospodarski prebitek v smislu Dawesovega poročila, ki naj bi tvoril pogoje za reparacijske dajatve.

Stojana Markovičeva obsojena na 15 let

CETINJE, 5. Po dolgem sodnem procesu je bila včeraj izrečena razsodba proti Stoji Markovičevi, sestri znanega črnogorskega odmetnika dr. Vukašina Markovića. To je prva kdelica, ki je odšla v hajduke in se ponašala zelo hrabro. Obsojena je bila na 15 let težke ječe. Na vprašanje sodnikov je odgovarjala hrabro. Ves čas se je obnašala poosno. Pri razglasitvi obsodbe se je oblekla v bogato narodno nošo in je s svojo mladostjo in lepoto očarala številno publiko. Razen nje je bilo obsojenih tudi več drugih odmetnikov v ječo od 7 do 15 let. Zagovorniki so vložili ničnostno pritožbo.

Mraz in viharji na severu in vzhodu Evrope

BERLIN, 5. Nad Skandinavijo je pritisnil izredno hud mraz. Na severnem Švedskem so zaznamovali zadnje dni — 35 stopinj mraza. Večina pristanišč je tako zamrznenih, da je vsaka plošva z ladjami nemogoča. V Vzhodnem morju je led približno

že 20 cm debel. Številni rušilci ledu so že na delu. Tudi na Labi je paroplovba deloma ustavljena, ker le večje ladje lahko premagujejo ledene ovire.

BUKAREST, 5. Iz Carigrada se javlja, da je divjala včeraj na Crnem morju strahovita nevihta. Štirje parniki so utrpeli na morju težke poškodbe, pa so vendar dosegli še carigrasko pristanišče. Neki parnik je razbilo, drugega pa pogrešajo.

Krova posledice radi odprave fesa

Jzgređi in spopadi z vojaštvom po vsej Turčiji - Več mrtvih in številne aretacije

CARIGRAD, 5. Na zadnji seji parlamenta je bil sprejet zakon o prepovedi nošenja fesa. Od vseh strani prihajajo sedaj poročila o gibanju, ki je naprejeno proti tej prepovedi. V Rizehu ob Črnem morju je prišlo do krvavih spopadov med nasprotniki novih pokrival in tamonjnimi četami. Vlada je odposlala v Rizeh vojne ladje, ki so obstreljevale uporniške postojanke. Pri teh bojih je bilo 20 upornikov usmrčenih, okrog 100 oseb pa aretiranih. V Erzerumu je ljudstvo linčalo državne uradnike, ki so nosili klobuke. Tudi tukaj so intervenirale čete in usmrtilo tudi več žensk. Uporniki bodo sodila vojna sodišča. V Sivahu se je to gibanje še bolj razširilo. Tu je bilo nad 100 upornikov postavljenih pred vojno sodišče. Poslanec Mueddin, vodja nasprotnikov novih pokrival, je izginil.

Ladislav Raymont umrl

VARSAVA, 5. Danes ponoči je umrl znani poljski pisatelj Ladislav Raymont, ki je lani dobil Nobelovo nagrado za literaturo.

6 težko in večje število lahko ranjenih

FRANKFURT OB RENU, 5. Med požarom v neki troyenki smodnaki pri Neutsem-urgu so ostali sežgani tri delavci. šest jih je bilo težko, več njih pa lahko ranjenih.

40 rudarjev pokopanih v zlatem rudniku

BANDER (Eldorado), 5. V nekem rudniku zlata in srebra je nastal požar, radi česar je bilo pokopanih 40 rudarjev. Pomozne čete ne morejo razkavijati ostankov plinov pomagati nearečenežem. Več moč je bilo omanjenih od plinov, eden med njimi je umrl na zastrupljenju.

Pismo iz Jugoslavije

Ljubljana, dne 12. dec. 1923.

V svojih pisnih sem že opetovano poudaril, da je za Jugoslavijo odslej mogoča samo ena politika: politika sporazuma. Kako to politiko uveljaviti, jo še razširiti, samo o tem gre debata. Vse druge kombinacije, pa naj bodo še tako verjetno drapirane z gogodki, so samo prazne kombinacije.

Da je ta moja trditev resnična, dokazujejo tudi razmotrivanja beograjskega «Političnega glasnika», ki se ponaša, da je glasilo najbolj vplivnih in najbolj merodajnih beograjskih krogov. Da so njegove informacije točne, je pokazal ves potek prejšnje krize in da veljajo njegove informacije tudi v sedanjem položaju, more potrditi vsak, ki vsaj deloma pozna zakulisne dogodke v Beogradu.

Eno nalogo ima pred vsem rešiti sedanja vlada. Meje Jugoslavije so utrjene in z rešitvijo hrvatsko-srbskega spora je tudi notranja uredit

lojalno in pošteno izpolniti vse, za kar so se s sporazumom obvezali. In v parlamentu je tudi situacija popolnoma razčiščen. Treba pa je sedaj, da bo situacija tudi došla razčiščena med narodom. Radičevska stranka je izvršila velik preokret in v takem slučaju ni nikdar gotovo, če je obnem z vodstvom izvršil preokret tudi narod. Dosedanje občinske volitve so sicer pokazale, da je ostala maso volitev stranki zvesta. Toda pravo merilo dajo le skupštinske volitve. Če bodo šli radičevci v volitve samo s parolami obične vladne stranke, potem je gotovo, da bodo gesla opozicije mogla škodovati. Radičevci bodo zato rabili enako močno geslo, kakor njih nasprotniki. In tako geslo bi bila revizija ustave.

Da je revizija ustave potrebna, o tem ni nobenega dvoma, saj se polno določb ustave sploh ne izvršuje. Toda težava je v tem, ker ni v tem oziru mišljenje radikalnega kluba enotno. Dočim skupina okoli Pašića in njegove najboljše okolice odločno odklanja vsako debato o reviziji ustave, je druga skupina okoli Lj. Jovanovića pripravljena, da se o tem vprašanju razpravi in da ustreže zavezniški stranki. Po parlamentarni matematiki je tudi tu večina za revizijo ustave, ker je razen samostojnih demokratov za revizijo ustave vsa opozicija, ves klub poslancev HSS in še ne ravno majhen del radikalov.

Vsled tega bi bilo silno lahko rešiti to vprašanje, če ne bi to ogrozilo edinstva radikalne stranke. Nobena skupina v radikalni stranki pa ne čuti edinstva razbiti, ker je jasno, da bo tisti, ki je edinstvo stranke razbil, izgubil tudi moč v stranki. In v tem nasprotju obeh radikalnih skupin in v njih prizadevanju, da se ne razbije edinstvo stranke, ter končno v respektu pred Pašićevim avtoritetom se vrše vsi dogodki.

Ti se razvijajo vedno jasnejše v eno smer in demisijski Vukičević je bila prva ataka. Članek »Politične glasnice« je naznanilo druge atake in od načina njene dovršitve je odvisna tudi rešitev vsega ostalega položaja.

Mogoče so tedaj razne kombinacije, toda zmagala bo tista, ki bo politiko sporazuma najbolj utrdila. Ali bo to koncentracijska vlada ali pa le razširjena koalicijska vlada, o tem je prezgodaj govoriti, ker so danes znani le elementi, ki so merodajni za bodoči razvoj dogodkov, dočim je efekt poteka dogodkov še neznan.

Se enkrat pa pride na vsak način v debato, četrtno mogoče le kratko, vprašanje SLS.

Smer jugoslovenske notranje politike je torej jasna. Gre samo za to, da se odstrani ovire, ki preprečujejo, da bi se ta smer v polnem obsegu uveljavila in da bi se pričela konsolidacija države v hitrejšem tempu. Poudariti je treba, da so za potek dogodkov strankarski oziri le drugovrstne važnosti in da so državni interesi že postavljeni v ospredje. In ta napredek smemo z veseljem zabeležiti.

Dočim postaja državna politika Jugoslavije vedno bolj širokogrudna, pa se slovenska politika kar noče rešiti svoje ozko-grudnosti. Tako imamo sedaj dvojce zanimivih debat, ki pričajo, da smo se čisto v predvojni letih, samo da sedaj le klepetamo, dočim se je tedaj tudi delalo.

Z dvanajstimi so bili znižani nekateri davki. Vsaka stranka si hoče sedaj prilastiti zaslugi za to znižanje in skuša dopovedati volicem, da je vse zlo, ki je v dvanajstih, krivda vlade, vse dobro, ki ga prinašajo dvanajstine, pa zasluža opozicije. Dvanajstina pa so bile izglasovane ob odsotnosti opozicije. Menda pove ta fakt vse.

Druga zanimiva debata se je razvila ob Prešernovi 125-letnici. Ena stran poudarja, da je bil Prešeren njen z ozirom na njegov slovenski program, druga pa reklamira Prešerna za sebe vsled njegovega kulturnega programa. Nikogar pa ni, ki bi dejal, da usvaja Prešernov kulturni in nacionalni program in ki bi skrbel, da bi slovenska politika izvedla to, kar so prvi sinovi slovenskega naroda priporočali.

Pri takih okoliščinah pač ni čudno, če so Slovenci mnogo izgubili na svojem vplivu in če jih tare danes davčna nadloga v največji meri. Pa nadloga je navadno dober učitelj in upajmo, da velja to tudi za Slovence.

Politične vesti

IZ RUSIJE

V Rusiji je sedaj v ospredju zanimanje za zakonsko vprašanje. Tozadevalni soveški zakon, ki v zadnji seji centralnega izvršnega odbora ni bil sprejet, ampak izročeno posebnim komisijam v proučevanje, izziva stalno veliko zanimanje vse sovjetske javnosti. Tako prinaša moskovski list »Rabotaja Gazeta« članke svojih čitateljev, v katerih presoja to vprašanje. Karakteristično je mnenje Zelbera, ki opozarja na to, da za vzgojo otroka ni odgovorna samo mati, ampak tudi oče. »Marsikateri ločeni oče — piše Zelber — bi kaj rad vzeli otroka k sebi, ali naše sodnje prisoja navadno otroka materi, očetu pa nalagajo le materialno vzdrževanje otroka.« O vprašanju, ali je potrebna registracija zakonov, gredo mnenja jako navzkrižno.

Moskovske javnost spremlja z veliko pozornostjo proces neke Serebrakove, ki je bila veliko vrsto let v službi tajne policije ter je s svojim delovanjem škodila revoluciji onarnim organizacijam v času carskega režima. Radi tega svojega delovanja je Serebrakova sedaj obsojena. Stara je že nad 70 let in tudi v dveh poponoma izgubila. Zanimivo pa je, da je sedaj oje lastni sin — profesor na vseučilišču v Nizninem Novgorodu — nastopil proti nji. Pisal je preiskovalnemu sodniku pismo, v katerem pravi, da se je motil, da je njegova mati nedolžna ter da ni zagrešila, radi česar je obsojena. Piše: »Proučil sem sam podrobno obsojbo proti moji materi, kakor tudi vse priložene dokumente o tem predmetu. Uveril sem

se o ojeni krivdi. In četudi je slepa, ji odrekam svojo podporo. Odslej je ne smatram več za svojo mater.« To pismo je priključeno k drugim dokumentom sodne preiskave.

RAZVOJ POL. RAZMER V ČEHO-SLOVAKI

Agencija Cops ugotavlja, da so se čehoslovaški avtonomisti, eli bižati aktivnemu in pozitivnemu delovanju. Dokazuje to na podlagi zadnjega govora vodje slovaške ljudske stranke Andreja Hlinka v Bratislavi. Ob tej priliki je priključil formulirani programatične zahteve svoje stranke za novo parlamentarno zasedanje, dočim je bilo njegovo opozicijsko delovanje sedaj nejasno, a njegovi politični cilji še nejasni. Tako naglašava vodja slovaške socialne demokracije dr. Derer, da je Hlinka programatični program politične stranke v smeri za realno politiko ter da kaže željo po sodelovanju kulturnega in gospodarskega življenja v Slovaški. O zahtevi samostalne slovaške zbornice pravi dr. Derer, da ima očitno demonstrativni značaj in dekorativno jedro političnega manifesta. Sicer pa so Hlinkove zahteve kaj konkretne in realne. Onemogočijo hoče agrarno reformo s tem, da zahteva samostalno agrarno akcijo pod vodstvom njegove stranke. Nadvadje nad slovaško pravo hoče doseči z zahtevu šolskega sveta z avtonomno pravico. Dr. Derer ugotavlja tudi, kako so pravišnja protičeška gesla po volitvah zadobila v svoji celoti treznjaki smisel. Zahtevana revizija neslovaških držav in uslužbenec je ublažena se s tem, da se geslu »Slovaška Slovačkom« daje pojoen smisel.

Zanimivo je tudi vprašanje te debate s slučajem drugega politika ljudske stranke, dr. Tuka. Ta novozvoljeni poslanec slovaške ljudske stranke je bil čisto od zelo rešnih strani osuđen, da je v sumljivih zvezah z Mađžari. Sedaj pa je dr. Tuka objavil v »Slovaku« izjavo, v kateri oporeka takim vestem in takim sumnjenjem. Ta njegova izjava je izzvala zaslužen zanimanje v vsej čehoslovaški javnosti.

DNEVNE VESTI

Politični položaj

Politični položaj v Italiji stoji v zadnjih dneh pod vtisom raznih važnih dogodkov. V parlamentu se nadaljuje sprejemanje takimenovanih »leggi fasciste«, finančni minister grof Volpi se je vrnil iz Amerike, dolarska zbirka je imela sijajen uspeh, lira je kolikortoliko stabilizirana, kar se posebno naglašava kot uspeh sedanje vladavine sprčo dejstva, da se Francija ravno sedaj muči v neopisnih valutnih vprašanjih ter išče nova Briandova vlada z obupnimi napori izhod iz zagate, v katero je zašel francoski frank, ki je že par tednov za kakih 5 točk pod liri.

To so najglavnejši dogodki, ki jih fašistovska stranka seveda spretno izkorišča v svoj prid. Vendar pa niso ti dogodki najzanimivejši zadnjih dni. Glavno zanimivost predstavlja marveč razvoj notranjepolitičnih priključitv v Italiji po nedavnem nameravanem atentatu na ministrskega predsednika. Lahko se reče, da je bil ta poskus usodepoln za vso opozicijo. Kakor znano, je bila takoj — že 5. novembra — razpuščena stranka unitarjskih socialistov. Sledil je pritisk fašizma na opozicijsko časopisje. Najvažnejša posledica tega je bila sprememba v vodstvu največjega glasila opozicije in sploh največjega italijanskega lista »Corriere della Sera« v Milanu, ki je po izstopu sen. Albertinija iz lastništva prenehal biti opozicijski list. To dejstvo je brez dvoma največji fašistovski uspeh in sprčo kapitulacije »Corriere della Sera« stopa popolnoma v ozadje vprašanje usode drugih opozicijskih listov, ki so bili po atentatu prepovedani in so začeli deloma zopet izhajati pod nekoliko spremenjeno firmo.

Drugi važen element v notranjepolitičnem razvoju Italije po atentatu je propadanje skoraj vseh opozicijskih parlamentarnih skupin. Takimenovani »nacionalni liberalci« so se priključili fašizmu, o demokracijah se nič ne sliši, demokrati pod vodstvom poslanca Amendole so baje sklenili, da odložijo svoje poslanske mandate. Kompaktni so ostali le socialisti-maksimalisti in komunisti, medtem ko se nahajajo vse takimenovane »ustavovorne« stranke v neozdravljivi krizi. Največji med temi polomi pa predstavljajo razmere v popularski stranki, in to radi tega, ker je bila ta stranka pred fašistovsko revolucijo pod vodstvom svojega tajnika Don Sturza najodločnejši politični činitelj v Italiji. Ako smemo verjeti poročilom rimskih listov, se nahaja sedaj ta stranka in tudi njena parlamentarna skupina v popolnem razsulu. V tem smislu se razlaga dejstvo, da sta zastupila popularske vrste te dni dva izmed najuglednejših poslancev te stranke, namreč poslanec Di Fausto in nekdanji naučni minister Anile, kterata sta se oba že vrnila na svojo roko v zbornico.

Taj stranki posveča rimski list »Giornale d'Italia« že nekoliko osmrtnico, v kateri pravi, da se ima zahvaliti za svojo sedanjo usodo napakam, ki jih je delala v l. 1922. Omenjeni list krivi predvsem popolare, da je prišlo v avgustu l. 1922. do druge Factove vlade, kar je izzvalo revolucionarno gibanje fašizma in potem njegov pohod na Rim. Nadalje pravi »Giornale d'Italia«, da je popularska stranka izgubila vsak smisel tudi kot »braniteljica« vere, za katero se je vedno izdajala (popularska stranka je namreč v tem pogledu sorodna n. pr. Slovenski ljudski stranki v Sloveniji, Hlinkovi ljudski stranki na Slovaškem, dalje n. pr. našim strankarjem ali krščanskim socialistom in drugim podobnim strankam, ki trdijo o sebi, da je njihov politični program zgrajen na krščanskih načelih).

To so glavni elementi sedanjega strankarsko-političnega položaja v Italiji, kateri je posledica razpada Aventina, dalje pa tudi dejstva, da se opozicija po tem dogodku ni istotako kompaktno vrnila v zbornico kakor jo je bila zapustila po umoru poslanca Matteottija. Najneposredneje pa vpliva na razvoj sedanjega položaja pritisk

ker dosedaj ni dr. Tuka nikdar reagiral na take vesti. »Slovaški dnevniki« (republikanska stranka) pa trdi, da mu ne bo težko kazati, da je bil dr. Tuka res v sumljivih zvezah z mađžarskimi politikmi. Rečeni list hoče o svojem času objaviti dotične dokumente.

ROMUNSKI PRESTOLONASLEDNIK O EVROPSKIH RAZMERAH

Varšavski dopisnik dnevnika »Rzecz pospolita« je objavil te dni dva razgovora z romunskim prestolonaslednikom, princem Karlom. Prvi razgovor je bil posvečen izključno vprašanju moderne vajoje Drugi pa se je nanašal na sporne evropske razmere.

Tu je posebno naglašal politični značaj monarhizma. »Kar se tiče — je izjavil — mojega privatnega življenja, je to monarhistično. Monarhizem je zelo koristna stvar za tiste države, ki v notranjem pogledu niso dovolj razvite. Moje mnenje je, da imajo monarhistične tradicije veliko pomembnost za ohranitev narodnega edinstva. V monarhiji vidim najbo' še jamstvo razvoju in demokraciji v zdravem smislu.«

O bolševizmu je rekel princ Karel, da je »če kaj spremenil svoje glavne smeri. Bolševiki so se sami uverili, da so zašli predaleč. Današnja nevarnost bolševizma je predvsem v propagandi, ker je postal roba za izvoz.«

Na vprašanje, kako misli o literaturi, je izjavil prestolonaslednik, da mu najbolj ugađa moderna literatura. Posebno mu ugađa Dostojevski, Jensen in Selma Lagerloefova. K. pravi, da v Dostojevski najde ta francoske pisce, mora pa ugotoviti z žalostjo opadanje v literaturi tega velikega in plemenitega naroda. Razumivo je, da ni mnogo takih velikih talentov, kakor sta bila Alfred de Vigny ali Ros'and.

O fašizmu se je izrazil tako previdno, večnoma pa s priznavanjem. O Mussoliniu je rekel, da je izvršil v vnanji politiki velika dela. Kako je to dosegel, to je za princa tajnost.

vodstva fašistovske stranke, s katerim spretno izkorišča ponesrečeni atentat na Mussolinija v svrhu politične borbe proti opoziciji.

Javni predlog dr. J. Besednjaka

Po naši dolžnosti objavljamo v naslednjem »javni predlog« dr. Engelberta Besednjaka priobčen v »Goriški straži«. »Pučkem prijatelji«. Naše politično društvo zavzame gotovo svoje stališče nasproti temu predlogu. Od svoje strani ugotavljamo za sedaj samo to, da se nam sprčo zadnjih novinarskih nastopov dr. Besednjaka in njegovih prijateljev zdi trenutek, v katerem je ta predlog postavljen, in način, kako je nadovezan na neposredno predidčo polemiko, skrajno nesrečno izbran.

Evo sedaj besedilo po »Goriški straži« od 2. t. m.:

Javen predlog

»Strastna borba, ki se je vžgala ta mesec med krščanskimi socialisti in edinjski, ni napravila na našo javnost ugodnega vtisa. Kdor ima odprte oči za ljudsko življenje, mora to brez pridržka priznati. Naši ljudje razumejo boj za načela, razumejo, da je treba ostro in odločno udariti, ko gre za življenske koristi ljudstva, ne ljubijo pa osebnega prikanja in opravljanja.

Narod čuti skoro nagonsko, da je tak način boja na vse gleda kvačen: kvačen za obe stranki, kvačen za kulturo, za politično in kulturno življenje Slovencev in Hrvatov v Italiji.

Ze davno je od tega, kar je zraslo in dozorelo v meni in mojih prijateljih spoznanje, da je treba napraviti temu stanju konec. Ne z lepimi besedami, ne z opominom, ne z rodoljubnim rotenjem, zakaj to nima nobenega učinka.

Kdor ima um na pravem koncu, se mora odločiti za drugo pot. Obe stranki naj si moško priznata pravice, ki vsakteri gredo, priznata naj si ena drugi svobodo do udeleževanja. To je prvi korak.

Nato naj se obe stranki v vesti vprašata, kaj imata mimo vseh razlik skupnega. Vsak priprosti človek nam lahko pove, v čem obstoji naša skupnost. Pove nam pa lahko tudi, da kar je skupnega, je treba s skupnimi močmi stalno gojiti, čuvati in braniti. Stalno delo zahteva pa stalnega skupnega organa in zato stavi javni predlog, naj se ustanovi nad obema strankama Narodni svet.

Pooblaščen sem k temu predlogu od Kmečko-delavskih zvez cele pokrajine, od »Političnega društva za Hrvate in Slovence« v Istri, in od »Političnega društva »Edinosti« v Gorici.

Obe stranki naj odposljeta po načelu enakopravnosti v Narodni svet enako število članov, ki bodo vodili našo skupno akcijo, kadar pojde za nastopne zadeve: 1. borba za slovensko-hrvatsko šolstvo, 2. za enakopravnost našega jezika v uradih in v vsem javnem življenju, 3. obramba politično preganjanih oseb, 4. skupne go-

spodarske zadeve, 5. manjšinsko delo in 6. narodno zdravje.

V teh šestih rečeh so zapopadene skupne koristi vsega našega naroda brez razlike na stan in svetovno naziranje. V njih je zaklenjeno skupno bogastvo, katerega mora braniti vsak človek naše krvi v tem trenutku naše zgodovine.

Nečemo razpravljati, zakaj nimamo še »Narodnega sveta«. Proč z očitki, proč z obtožbami! Na umu imejmo le eno: da se »Narodni svet« res ustanovi!

Zavedam se, da toknaticam s tem predlogom mišljenje našega ljudstva od Triglava do Zadra. Dovolj moči je bilo že razsipanih v osebnih borbah, sposobnost strank naj se obrne na stvarno in tvorno delo.

»Narodni svet« se mora ustanoviti. »Narodni svet« se bo ustanovil.

Ako se nasprotna stranka s predlogom strinja, jamčim, da bomo imeli »Narodni svet« za božič tega leta.

V Gorici, 1. decembra 1925.

Dr. E. Besednjak.

Proti pateranju naših prilmkov

Pišejo nam iz občinstva:

»Gospod urednik! Ko sem pregledoval seznam darovalcev za dolarsko zbirko, sem opazil tudi mnogo slovaških priimkov. Pri tem so se mi rodile sledeče misli in prosim Vas, da mi dovolite malo prostora v Vašem cenjenem listu.

Znano je, da so mislili Rusi že pred vojno odpraviti v svoji abecedi »trdi znak«, t. j. črko, ki sledi besedam, končujočim se na trd soglasnik. Ta črka je povzročila ruskemu tisku milijonske stroške na leto in zato se je mislilo, ker ni bila pravzaprav niti potrebna, na njeno odpravo. Pod carizmom pa je niso še odpravili.

Prišla je revolucija in z raznim drugim zlom so ovrgli boljševiki tudi »trdi znak«, nekako peto kolo pri vozu. In ta črka, ki je bila več milijonkrat dnevno stavljena in tiskana, ne povzroča več Rusom nepotrebnih stroškov.

Naš znani »Piccolo« in tudi drugi italijanski listi v Italiji so začeli posnemati ruske revolucionarje. Vprašali se boste gotovo: »V čem neki posnemajo Italijani Ruse?« Čujte, gospod urednik! Ze dolgo časa opažam, da pišejo »Piccolo« in vsi njegovi bratci jugoslovenske priimke iz Jugoslavije, končujoče se na »ič«, ako ne pravilno, pa vsaj pravilneje nego do sedaj. Znano je vsem, da ne pišejo italijanski listi naše kljukice nad šumniki, ako ni mastno poplačana, kakor n. pr. v o'g'ash: »Zivnotenska banke« i. dr. Vendar so opustili pri pisanju jugoslovenskih priimkov na »ič« ali »ic« onkraj meje končnico »ich«. V vseh listih se čita danes: Pasic, Nincic, Radic in še dosti, dosti priimkov, ne samo visokih gospodov, ampak tudi takih ljudi, ki stopajo dnevno pred sodni stol po za uženo kazen.

Jaz sem docela uverjen, da je s tako pisavo priimkov prihranjeno mnogo dela in truda krstovcem in podjetju dosti stroškov. Ker je taka pisava bolj enostavna, je seveda tudi bolj po cen.

»Piccolo« in vsi njegovi tovariši niso dosledni, ker takih priimkov s končnico »ič« ali »ic« ni samo v Jugoslaviji. Mnogo jih je tudi v Julijski Krajini med Slovenci in Hrvati. In vendar se jih listi branijo pisati vsaj tako, kakor pišejo one onkraj meje. Koliko truda in stroškov bi bilo prihranjenih! To sem opazil posebno sedaj, ko se je podpisovala državi v korist — dolarske zbirke »Kultura« — kov sploh in posebno onih s končnico »ič« je bilo med darovalci in vendar so bili tiskani nepravilno. Verujte mi, gospod urednik, da sem jih našel na tisoče, in vsi so bili potrjeni z ono neumno spakedranko: »ich«.

Povejte mi vendar, gospodje pri »Piccolu« in drugih listih, katera italijanska slovnica uči, da se končnik »ich« ali »ic« — »ich« ali »ic« naš končnik: »ič« ali »ic«.

Bedite dosledni! Ako ste ovrgli omenjeni končnik pri priimkih onstran meje, opustite ga tudi pri nas in italijanskemu narodu ne bo to v sramo ali v škodo, ampak le v čast in velik dobiček, kakor ga imajo Rusi z odpravo trdega znaka.

POZIV NASI JAVNOSTI

Šentjakobska podružnica S. D. se obrača tem potom še enkrat do vseh dobrih ljudi, da i pomagajo po svojih močeh vzdrževati šolsko refekcijo na sl. šoli pri Sv. Jakobu in v otroškem vrtcu.

Podružnica je sedaj popolnoma brez sredstev, ker so odprli glavni viri njenih dohodov, iz znanih virov ne more podružnica privariti nobenih predstav in prireditelj, kakor se je to vršilo do sedaj. Zato je sedaj podružnica navezana le na ljudi, ki razumejo pomen šolske refekcije in so pripravljeni pomagati bodisi z denarnimi darovi, bodisi z živili.

Tudi letos je še mnogo potrebnih in šibkih otrok, ki se radi slabih socialnih razmer ne morejo telesno in zato tudi ne duševno tako razviti, kakor bi se lahko. Potrebno je torej, da jim pomagamo, da si bomo vzgojili krepkejši ljudi, ki bodo zmogni za življensko borbo.

Nov lekarnar G. Venček Ščuka iz Barkavelj je večeraj položil na univerzi v Padovi državni izpit iz farmacije, pred dnevi pa se je poročil z gospodično Dušico Črnigojevo iz Vipave. Obema naše iskrene častitke.

PODLISTEK

E. PHILIPS OPPENHEIM:

Čuden slučaj gospoda Jocelyna Thewa

Prevel France Magajna.

»Z največjo radostjo pojdem z vami,« je rekla sladko, »ampak če boste samo mene izpraševali, se bojim, da ne boste nikdar izvedeli, kako je tista skrinjica prišla v moj veliki kovček, niti nimam upanja, da boste potem vprašani, ki mi jih stavite, rešili zamotani problem, kako so se pristni ameriški dolarji spremenili v one čudne listine. Sicer pa je to vaša zadeva.«

Detektiv se je suho priklonil in odšel. Crawshaw je ostal.

»Kaj pa vi, ali ne mislite oditi s svojim prijateljem?« ga je vprašala.

Njeno vprašanje je prezrl.

»Gospodična Beverley,« je rekel, »odpuštili mi boste, če vam povem, da mi je sedanji položaj skrajno neprijeten.

»Zakaj?« je vprašala. »Jaz nikakor ne vidim, zakaj bi vi trpeli vsled njega.«

»Jaz sem kriv, da se je sum v začetku obrnil proti vašim sopotnikom. Moje prepričanje je bilo, da se namerava poslati tiste izdajalske dokumente na suho na osebi gospoda Philipsa, ako bi ostal živ, ali pa v njegovi krsti, če bi umrl. Povzročitelji te sramotne zarote so se pa prestrašili in so vas izbrali za svojo žrtev. Zvita misel je bila to. Jaz sam sem svetoval Brightmanu, naj se ne dotika vaših stvari. Ako bi ne našli listin v tistem ovitku, bi vaših velikih kovčegov gotovo ne odprli. Glejte, v kakšno luč sem postavil celo samega sebe. Zdaj sem pripravljen staviti vam neko vprašanje. Ali ste vedeli za navzočnost tistih listin in skrinjice med vašimi stvarmi?«

»Niti sanjalo se mi ni ne o enem ne o drugem,« je rekla iskreno.

Crawshaw se je globoko oddahnil.

»Mislim, da spoznavate,« je rekel, »da je samo eden, ki jih je mogel položiti tja?«

»In kdo bi bil ta?« je vprašala.

»Jocelyn Thew.«

»In zakaj mislite baš njega?«

— **PREPOVED PRIREDITVE.** Iz Dekanov nam poročajo, da je za danes napovedan Miklavžev večer oblastveno prepovedan.

— **Sozaje družtevici.** Odbor ter celokupnega članstvo S. D. »Adria« izreka tem polom svojih članici Milly Bergine ob izgubi ljubljene očeta iskreno sozaje.

Društvene vesti

— **Ženska dobrodelno združenje** v Trstu bo imelo v sredo 9. t. m. ob 16. uri odborovo sejo v društvenih prostorih. — **Predsednica.**

— **D. K. N. Tommaseo.** — Društveni sestanek se vrši danes ob 10 uri v običnih prostorih. Na dnevnem redu je poleg predavanja še druga važna točka, za katero je potrebna prisotnost vsega članstva. Opoznamo tovariše, da se ne bo začel sestanek v slučaju zakasnelosti nekaterih eno uro pozne, kot je javljeno. — **Predsednik.**

Odbornikom: seja se vrši ob 20. uri v prostorih M. D. P. — **Predsednik.**

— **Družbana zabava škedenjskih fantov,** ki bi se imela vršiti 5 in 6. t. m. v dvorani gostilne »Ex Subietta« pri Sv. Ani, se ne vrši, ker oblastno ni izdalo dovoljenja.

— **»Citallina«.** Danes odpade trenaja. — **Načelnik.**

— **Pevekovo društvo »Mirja«.** Razposlana vabila oimajo nobene veljave več.

Vsi člani na se udeležijo Miklavževega večera šentjakobske Citalline, ker se bo baje Miklavž spomnil tudi vseh naših pevcev in pevki.

Danes ob 11. uri se vrši važna seja odbora v društvenih prostorih. Prisotnost vseh odbornikov po rebna. — **Ta'nik.**

— **Občni zbor S. D. Adrije** se vrši danes ob 10 uri v dvorani DKD — Člani, članice, udeležite se vsi točno!

— **Miklavžev večer** pri Sv. Jakobu. Kakor že javno priredi »Citallina« pri Sv. Jakobu danes Miklavžev večer. Kdor hoče biti deležen Miklavževe radodarnosti, naj torej prihiti v dvorano DKD pri Sv. Jakobu. Tam bo nebeski gost odprl svojo obirno malho, polno enarazličnejših darov za stare in mlade. Ob 3. uri popoldne bo začel razdeljevati darove ubogim otrokom, ob 8. uri zvečer pa odraslim, katerim bo prinesel marsikaj presnetilivega.

SPORT

SPORTNO ZDRUŽENJE

Osebine Sportno Vodstvo

Uradno poročilo

Seja dne 3. decembra 1925.

Seznam društev pravilno vpisanih k prvenstvenim tekmam lile davižaje:

Adria Trst, Zaria, Jadran Herpelo, Grad, Rocol, Tommaseo, Magdalena, Adria Prosek.

Uradna imena teh čet so: Adria, Zaria, Jadran, Grad, Rocol, Tommaseo, Magdalena, Prosek.

O. S. V. Ker je II. podpredsednik G. Znidaršič odstopil, je bil na njegovo mesto imenovan G. Ljubo Kravos. V odbor je bil kooptiran G. Fran Caharija.

Odbornik G. Nabergoj je javljen, da se udeležijo sej O. S. V. vsaj enkrat na mesec. V nasprotnem slučaju bomo primorani izsiliti njegovo demisijo in zasedati mesto z drugim odbornikom.

Ker bo izhajala »Edinost« od prihodnjega torka dalje trikrat na teden na širih straneh, se je podpisano O

Katere so brigzali vodo od zgoraj v plamen. Medtem so drugi gasilci reševali iz ogroženih prostorov pohištvo, kaj je bil ogenj naposled mušen. Škoda se ceni na približno 30.000 lir, a je pokrita z zavarovanjem. Radi mraza je voda, ki je puščala iz brigzalnih cevi, izpremenila na cesti v široko ledeno ploščo, ki je sprva, dokler jo niso pokrili s peskom, zelo ovirala cestni promet.

Vlak zmagil konja in razbil tovorni voz. — Voznik ranjen. Včeraj popoldne okoli 16. ure se je pripetila na železniškem prehodu pri Sv. Ani velika nesreča. Ob omenjeni uri je 48. letni voznik Josip Kodrič, stanujoč v ulici G. Caprin, zaposlen pri firmi Orlando, ki ima svoj sklad v ulici Rossini št. 4, hotel s svojim vozom, naloženim z moko, preko železniške proge pri Sv. Ani — Campanelle. Prečnice so bile odprte, zato ni Kodrič imel nikake skrbi. Toda komaj je bil voz sredi tira, je nenadoma prihrumel osební vlak iz Pule. Hlapon se je zalezel z veliko silo v konja in voz ter oboje pomendral. Konja je strašno razmesarilo; lokomotiva je zavlekla krvave kose mesa kakih 200 m daleč. Kodrič, ki je v kritičnem trenutku korakal poleg voza, je radi sunka zletel v jarek kraj tira in obležal nezavesten. 27-letni težak Josip Čuk, ki je sedel vrh vrca na vozu, je še pravočasno skočil na tla in ostal nepoškodovan.

Iz bližnje postaje je bila obveščena o nesreči rešilna postaja, odkoder je pihel na lice mesta zdravnik, ki je podal Kodriču prvo pomoč. Siromak jo je še precej poceni izkupil; imel je le nekoliko pretresene možgane. Bil je prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelki. Ako ne nastopijo kakšne komplikacije, bo okrevljal v 2 tednih. Oblastvo je uvedlo preiskavo o nesreči.

Gospodarstvo.

TRŽASKI BLAGOVNI TRG

TRST, 5. 12. 1925.

Pšenica. — Veliko povpraševanje po takojšnjem blagu. Dobava za bližnje zimске mesce najde z lahkega kupca. Amerikanska Manitoba je notirala franko Trst lir 210, za domačo pšenico se je plačevalo franko nakladalna postaja L 185 do 195. Številni so bili zaključki v jugoslovenski pšenici na bazi Din 320—325 franko Postojna tranzit.

Koruzna. — Cena je poskočila za L 10 do 15. Po kakovosti je notirala franko odhodna postaja L 117 do 125. Po beli koruzi se ni povpraševalo. — Veliko je bilo zanimanja po jugoslov. umetno sušenem blagu, ki je notiralo ocarinjeno franko Trst na bazi L 110. Navadno sušeno koruzo se je ponujalo po L 96—100.

Moka. — Mlini prodajajo belo moko baza «0» po L 240 do 246 franco odhodna postaja. Postavljena v Trst stane L 255 do 258.

Koruzova moka. — Radi povečanega povpraševanja od strani konsuma so cene poskočile za 10 do 15 L.

Ječmen etoji zanemarjen. Baza L 145. Riž. — Čistilnice zahtevajo L 242 franco nakladalna postaja. V Trstu se prodaja po L 256 do 258. Nekateri zahtevajo za manjši partije celo L 265 za q.

Krompir. — Cena radi nezadostnega pridelka je znatno porasla. Benetijski kakortudi basiliškatski notira L 60 do 65 franco vagon Trst.

Fizol. — Zaznamovati je povpraševanje po galijskem blagu. Ostale vrste so popolnoma zanemarjene. Jugoslovenski fizol so ponujali: beli po Din 255, mandoloni po Din 390, koko po Din 355 franco Postojna tranzit. Mešan fizol postavljen v Trst stane L 95.

Slanina. — (Tranzitno blago) amerikalsko L 950—1050, domača 1025—1060. Cena stalna.

Mast. — (Tranz. blago) amerikalna lir 1020, domača L 960. Tendence nestanovitna. Govori se, da bodo cene že v prihodnjih dneh znatno poskočile.

Olje. — Navadno jedilno olje, sad neuračunan, L 790. Vagonske množine so 10 do 15 lir cenejše. Pričakuje se povišanje cen, ker dražajo inozemska semena. — Oljkovo olje italijanskega izvora navadne vrste stane franko Trst L 950—1000, finejše vrste (Molfetta) L 1060—1100. V teh cenah ni zapaden užitinski davek.

Južno sadje. — Mandeljini (Bari) L 2000 do 2020, izbrani Molfetta L 2250—2275. Povpraševanje neznačno. — Levantinski lesniki sh. 200—205. Kupčija mrtva. — Smokve Kalamata (majhni venci) L 250, najmanjši venci L 270. Tendence zelo čvrsta. — Sultanine L 650—800. Primanjkuje zaključki. — Rozine Eleme Kiup Kandia L 250—260. — Dateljini L 235. — Berber najbolj vrste L 800, dobra la. lir 720.

Vino. — Gornje vipavsko vino L 220 do 230, dolnje vipavsko L 240—250. Teran L 420—450, brisko vino L 300, istrsko belo kot črno L 280—300 za hl. Govori se o nadaljnjem povišanju vinskih cen z ozirom na letošnji pičli pridelek.

Poper je med tednom poskočil za 300 L in notira 1600 L.

Oves. — V ovsu je zaznamovati velik porast cen. Clippe, tranzitno blago, stane L 112 do 117 za q.

Seno. — Povpraševanje raste. Stisnjeno seno slabše vrste stane L 40. Cene pa dosegajo po kakovosti do L 70.

Slama — L 22 do 26 za metr. stot.

F. C.—ž.

Semena detelj in trav ter vsa vrtna in poljska semena.

Umetna gojila: 15/17% superprodukt, vijoličasto, kadijovo sol in amoniakalni.

Semena raznih detelj in trav, dale vsa vrtna in poljska semena.

Naše slamozeznice znamke «Mayfarth» imajo v zalogi:

v Sežank v trgovini Goljevšček
v Trnovem: Mlekarska zadruga, katera ima tudi večjo izbero plugov znane trdke «Čevljar» in «Čihala».

Tržiška kmetijska družba v Trstu.

«Bankarstvo». Izšla je decembrska številka «Bankarstva» s sledečo vsebino: Ljubomir St. Kosier: Laza Paču; Ing. K. Čukotovič: Krediti in kamatnjak; Jovan T. Mihačević: Papično važenje i naša privreda; Dr. Marko Rašica: Mehanizacija i sistematizacija bankovnog poslovanja; Prof. Stevo Osterman: Naš saobraćaj i naš jadranski problem; Ljubomir St. Kosier: Zanatska banka i zanatski kredit; Mirko Al. Pavlovič: Izvodi iz bilansa domaćih osig.

Potrti neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in anancem, da je naš ljubljani soprog, oče, brat

JOSIP BERGINC

državni uradnik

danes, po kratki in mučni bolezni, v naročju svojih dragih, mirno v Gospodu zaspal. Zemski ost-niki nepozabnega pokojnika se prepeljejo k večnemu počitku v ponedeljek, dne 7. t. m., ob 9.30 zjutraj iz hiše Žalosti Scala Santa 223.

TRST, 5. decembra 1925.

Kristina, soproga. Zor, Tina, Milica, hčere, bratje ter ostali sorodniki.

MALI OGLASI

GOSTILNO v prometnem kraju vzamem takoj v najem Ponudbe pod «Gostilna tako» na upravnistvo. 1685

MENZA. V na bolj centralnem delu Gorice, Morelli 40/II, sprejema dobro poslujoča menza na hrano uradnike, trgovske uslužbenice in sploh vse, ki želijo se izogniti dragi gostilniški hrani ter bi radi obojevali v mirnem, zasebnem krogu. Menza ima dva oddelka in vsak lahko izbere glede cene, hrane in omizja. 1709

KANARČKE, prisne Harzeifert, Edelroller, izvrstne pevce in samice prodam. St. Peter pri Gorici 199. 1708

BABICA diplomirana sprejema dnevno noseče. Govori slovensko. Via Madonna del Mare 19/II. 1707

JAVLJAM, da sem prevzel gostilno «Ai tre peris» v Via Udine 37. Točim pristno, belo vipavsko po L 4.— in črno istrsko po L 4.40. Priporočam se Stanko Blagonja. 1706

SADIKE sadnega in olepševalnega drevja, grmičevja in rož dobavlja vrtnarsko podjetje Oskar Voigtlander, Gorica, Via Casa Rossa 11. 1705

SOBICA se odda gospodu. Via Nicolò Cigotti 100 vrata 11, vogal via Istria. 1701

HARMONIKE stare, nemške, vsake vrste, kupujem in popravim. Trst Piazza Sansovino 2, vratar. 1702

VAJENEC 14 do 15 let star, se sprejme v trgovino obuvale. Čevljarški vajenci imajo prednost. Izključeni so vajenci z dežele. Naslov pove upravnistvo. 1703

BRINJEVO ZRNJE, črno ali rdeče, kupi v vsaki množini A. Zidar, trgovec v Topolcu, Trnovo, II. Bistrica. 1704

TRGOVEC jestvinčar s 15 do 20 tisoč, ki se razume tudi v gostilniški obrti, kupi ali vzame v najem dobro trgovino ali gostilno. Naslov pove upravnistvo. 1710

ČEVLJAR, skora izučeni, išče dela če mogoče s hrano. Naslov pove goriška uprava. 1711

DEKRET za pogrebno podjetje, novo, se prodaja ali odda za 10 let. Pisati na naslov: Lovisa Via dell'Istria 12/I. 1694

SOBA s hrano se odda gospodu. Naslov pri upravnistvu. 1712

PRODAJALNA sadja in zelenjave, z eno sobo, se prodaja. Via Molina vento 44. 1712

PEČ, železna, se prodaja. Gostilna Via Commerciala 3. 1713

DRUŽABNIK s 30.000 Lit za prevzet rudnika, edini te vrste, se išče. Sodelovanje zaželjeno. Naslov pove upravnistvo. 1714

MOSKE suknje, nove in ponošene, se prodajo, Via Udine 29/I. Kurb sch. 1715

ČEBELARJI Matične mreže, iz cinkove pločevine, 30x40, dobite v Trstu, Via Giulia 74, Valentinič. 1716

MANUFAKTURNO blago iz b'oka in ženski površniki, novi, po L 35.— na prodajo po zmernih cenah. Via S. Maurizio št. 7. 1717

DVE kravi, tolminski, ena z mlekom, druga breja, se prodaja. Rojan, Molini 731. 1718

DIPLOMIRANA babica sprejema noseče. Madonna 10/II. 1705

BINOKEL Zeiss kupim. Ponudbe pod «Binokel» na upravnistvo. 1705

BABICA, avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 64

DOVOLJENJE za kinematograf se odda pod ugodnimi pogoji. Ponudbe pod «Kinema ogra» na upravnistvo. 1695

MLIN na vodo, v dobrem stanju, se prodaja. Plačilni pogoji ugodni. Naslov pove upravnistvo. 1693

ENONADSTROPNA HISA z gostilno, trgovino, ključavnice, ledenico, gospodarskim poslopjem, zelenadn in sadnim vrtom, 7 oralov njiv, travnikov in gozda, ne izsekane, se prodaja za Din. 200.000. Pojasnila daje F. Cvek, v Kamniku, Slovenija. Za odgovor priložiti L 5.— 1692

društva; B.: Glas o nama u Južnoj Americi! Stanko R. Danilović: Bankarstvo u Crnoj Gori; Dr. Mirko Kus - Nikolajev: Georgija — most u Aziji; Ljuba Jovanović: Ličnost dra Laze Paču; Stanislav Pavliček: Tecivarina IV. razreda (od činovničkih beriva); Ljub. St. Kosier: Jugoslovenski dobrovoljci i njihova kreditna organizacija; Stanovište Hrvatskog sabora u pitanju zaštite slugača i kontrole novčanih zavoda; Hefajst: Prvi put na berzi.

«Bankarstvo»: Reč našim prijateljima Hronika: Iz redakcije, Novčarstvo, Komunikacije. — S to številko, ki ji je dodana vsebina, se zaključuje II. letnik «Bankarstva», najpomembnejše gospodarstveno-finančne revije Jugoslavije.

Gospodarski vestnik: prinese v svoj decemberski številki izpod peresa dr. Agneletta Josipa, predsednika Zadrugne zveze v Trstu, članek «Nove določbe k zadrugarnemu zakonu», ki v izpni meri obravnava položaj, ki je nastal za naše stare in za nove zadrugne po razširjenosti italijanskega zadrugarnega zakona na nove pokrajine. Kdor se za to zanima, naj si list naroči.

ZAHVALA

Vsem onim blagim osebam, ki so na katerikoli način počestile spomin naše nepozabne

Helene vd. Daneu

izrekamo tem potom najpristrčnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo izrekamo proseški godbi in pevskeму zboru za ganljive žalostinke na domu, v cerkvi in na pokopališču.

KONTOVEL, 6. decembra 1925.

Žalujoči ostali.

Izredna prilika za praznike!!

Edini nabavni vir po tovarniških cenah!!

Novi dohodi Pa etots in oblek za moške in dečke z bogato izbero blaga za obleke in paletots po meri. Vabimo Vas na obisk brez vsake obveze za nakup.

C. VISINTIN - TRST

Via delle Torri 2 (nasproti cerkve sv. Antona novega)

Prejšnji prostori tvrde Bohinec.

Oglejte si naša okna in naše cene!

Kdor kupi pri
turki
ÖHLER
prihrani

Kdor kupi pri
turki
ÖHLER
kupi dobro

Naša

BOŽIČNA PRODAJA

je začela v vseh oddelkih:

Svilene
Volnenine
Rombaževine
Izdelki

Pletenine
Rokavice
Nogavice
Moške modne
potrebščine

Rožuhovine
Drobnarije
Klobuki in
dežniki
Galanterije

in nudi najboljšo priliko za nakup vsakovrstnih darov.

Vrbutega razdeljujemo

brezplačno

najrazličnejše vrednostne predmete

vsem, ki nakupijo blaga od 50.— L naprej. - Vrednost darov raste razmerno z izdanim zneskom in v mnogih slučajih doseže in celo nadkrijuje vrednost izdatka.

Corso Vitt. Em. III, 16 TRST Corso Vitt. Em. III, 16

ÖHLER

Ime
ÖHLER
je za desetletja
jamstvo za
resnost ponudb

V prodajalni
ÖHLER
dobite vedno po-
polno izbero naj-
boljše blaga po
najnižih cenah.

Vesti z Goriškega

SPLOŠNO SLOVENSKO ŽENSKO DRUŠVO
Priredi danes v nedelo ob 3 pop. v dvorani Trgovskega doma Miklavžovo za žolko mladino. Na vsporedu je mabna igra, petje, par točk našega izbornega mladostniškega krožka in — veselje se, kar vas je dobrih otrok — prihod sv. Miklavža, ki bo obdaril vsakega izmed vas. Po hišah letos sv. Miklavž ne bo nosil daril; zato opozarja potoma naše družba starše, da jih bo razdeljeval v Trgovskem domu, in sicer proti odškodnini 1 lire, katere se plača danes v nedeljo dopolne v garderobi, vhod z dvorišča.

Smrtna kosa

V petek je umrl v sanatoriju sv. Justa v Gorici po kratki dobi mučni bolni sodni oficijal g. Angel Maniaco. S pokojnikom je izginil iz goriške sodne zveze eden iz onih že tako rednih domačih uradnikov, ki so sli našemu ljudstvu vsaj kolikortoliko na roke in zalo ga bo naše ljudstvo gotovo ohranilo v blagem spominu. Kmalu bo prišel čas, ko se ne bo mogel naš človek pokazati na goriško sodnijo, ako ga ne bo spremljal tolmač ali odvornik.

«Lepa naša domovina» pred goriškim tribunalom

V petek se je vršila pred goriškim tribunalom vzklona obravnava radi «lepe naše domovine», radi katere so bili štirje ugodni adovski tržani obsojeni pred adovsko sodnijo na pet dni zapora. Kakor je bilo pričakovati, ni bil tudi goriški tribunol naklonjen «lepi naši domovini», ampak jo je proglasil za pregrešno pesem ter potrdil razsodbo prve stopnje. «Lepa naša domovina» in nenej nove je zagovarjal odvornik dr. Karel Birs.

Požar

Na tržaški cesti se je vnel požar v žagi Zandonatti, ki je kaj kmalu zavzel grozno obseg, tako da se je goriškim ognegascem le s trdnim posredilo požar omejiti in pogasiti. Po požaru povzročena škoda znaša približno 35.000 lir.

L. Sovodnja

Ze 10. avgusta t. l. so bili klicani po nalogu finančne intendance v Trstu na tukašnje županstvo mnogi občinarji, da dobe plačilo vojnih odškodnin za preminule, seveda ne v zvečenem denarju ampak v benediških obveznicah. Ker pa se je ravno takrat vršilo v Rmu zbiranje obveznic, je bilo nadalnje izdajanje obveznic začasno ukinjeno. V septembru e zopet pričelo izplačevanje vojnih škoda po ome obveznic, toda čeprav smo sedaj že v decembru, oni občinarji še vedno čakajo na pripravo abila, da naj se zopet javi na županstvo, la jim bo izplačana v obveznicah njihova vojna odškodnina za preminule.

Kedaj neki bo finančna intendanca v Trstu zopet pozvala one občinare, da naj pridejo dvigniti vojni odškodnino? Sicer ne pričakujejo samo oni z nestrpnostjo onega veselo-žalostnega vabila, ampak tudi cela vrsta drugih vojnih oskodovalcev. Toda vsled vabila, ki jim je bilo vročeno v avgustu, pa ne v aprilu, dočeti vojni oskodovalci vedo, da so njihove prošnje že popolnoma rešene in da je bilo vzrok izostalemu plačilu prej le golo naključje, sedaj pa nemarnost izplačevalnih organov, in zato je njihova nestrpnost tem večja. Upamo, da jim hoče finančna intendanca pripraviti veselo božično darilo in da zato odlaš z izplačilom.

Goriška porota

Kakor smo že poročali, se prične v ponedeljek, dne 7. t. m. na goriškem tribunalu izredno zimsko zasedanje goriške porote, tokom katerega se bodo vršile sledeče obravnave:

Od 7.—9. t. m. proti Ivanu Maggioli, obtoženemu radi ropa.

Od 10.—11. t. m. proti Humar Tereziji, obtoženi radi detomora.

Od 12.—15. t. m. proti Evgeniu Fürst in Francu Granuli radi tatvine, izvršene v škodo grofice Della Torre.

Od 16.—21. t. m. proti Leopoldu Marinič, obtoženemu radi umora in Ignacu Kos radi roparskega umora.

Po dolgem času pride torej na vrsto kot poslednji tudi zloglasni ročinski umor, ki je, kljub temu da je od njega preteklo že mnogo časa, še vedno zavil v neko tajnstveno meglo, katero bo morda razpršila in razčistila kazenska obravnava.

Št. Peter pri Gorici

Na Silvestrovo priredi izobraževalno društvo «Mladina» zabavni večer z raznovrstnim sporedom, ki bo naznanjen pravočasno.

IDRIJA

Razpis zdravniških in živinozdravniških služb. Pri tukašnjem zdravniškem in živinozdravniškem konsorciu idrijskega in cerkljanskega okraja e s 1. decembra tek. leta razpisanih pet službenih mest in sicer: 1. služba zdravniška-kirurška z večletno prakso za mesto Idrija, 2. za vodstvo tukašnje civilne bolnišnice s sedežem v Idriji. Letna plača 10.000 L, za vodstvo bolnišnice več 1000 L, 600 odškodnine za aktivno službo in pravico prve in druge vrstne doklade v razmerju, kakor jo prejemajo državni uradniki. 2. služba zdravniška za občino Sp. Idrija, Dole, Godovič, Ledine, Ljivir in Vojsko s sedežem v Idriji. Letna plača 10.000 L, več 600 L za aktivno službo, 3000 za potne stroške, prva in druga draginska doklada kakor pod št. 1. Eden izmed obeh zdravnikov bo imenovan za nadzornika obeh mest z nagrado 1000 L. 3. služba zdravniška kirurška za občino Cerkljo, Sentiška gora in Sebelje s sedežem v Cerkljem. Letna plača 10.000 L, več 600 L za aktivno službo, 3000 L za potne stroške, 1000 nagrade in doklada kakor zgoraj. Od plače in doklad so že odsteti vsi davki in pokojninski prispevki. 4. služba živinozdravniška za občino Idrija, Dole, Godovič, Crni vrh, Vojsko, Cekovnik, Ledine in Sp. Idrija. Sedež živinozdravniške je v Idriji. 5. služba živinozdravniška za občino Cerkljo, Sentiška gora in Sebelje s sedežem v Cerkljem. Plača za obe mesti je določena letno 7000 L in 2600 po njih doklad. Odtegnitve so odstete kakor zgoraj. V teku so pogajanja za povznan e plače živinozdravnikov od 7 na 9000 L in potna doklada od 2600 na 3000 L. Nagrada za aktivno službo znaša 500 L. Draginske doklade kakor v činu drž. uradnikov.

Prošnje s potrebnimi dokumenti je treba vložiti najkasneje do 17. ure 31. decembra. Imenovanj bodo morali nastopiti službo v teku 30 dni po svojem imenovanju. Ker se ne opošteva prošnja prosilcev, če manjka ali je pomanjkljiv le en sam izmed predpisanih dokumentov, je potrebno, da se interese zainteresirani informirajo o pogojih razpisa pri tukašnjem občinskem uradu.

Ker so vse omenjene službe v krajih s čisto slovenskim prebivalstvom, bi bilo potrebno, da bi se predsedstva konsorcija oziralo pred-

vsem na prošnje onih prosilcev, ki poznajo jezik ljudstva. Žal, da to ni navedeno v pogojih. Potrebno pa je seveda tudi, da bi se zadostno število takih prosilcev zavzelo za ta mesta.

BOVEC

Zvečan razmah društvenega delovanja

Zaposlenje z obnovo našega trga vmešavanje in oviranje s strani tujih ljudi je marsikdaj v povojnih letih prineslo zastoj v naše društveno delovanje.

Društvo «Rombon» je tu pa tam vzplapolalo v svojem delovanju, pa zopet moralo priviti pod šibo razmer lučko svojega delovanja.

Ker so po večini odšli osebe, ki so se mudile pri nas radi obnavljanja dežele, je spet legla med nas neka domaćnost, da se čutimo zopet kot ena sama velika družina. Pa še zima, zdrava suha bovska zima nas je sedaj za par mesecev deloma izolirala ter odvalila od nas prejšnje breme polnega dela in hojenja v naravi.

Iz vsega tega je nam postala letos bližnja misel po čim in enostavnem prostornem delovanju, da v nas samih izpopolnimo prazne nastale vsled prisiljene duševne nedelavnosti, da z ubrano pesmi o napolnimo naše prostore, naš trg, da z združenimi močmi skrbimo za izboljšanje vsakega izmed nas.

V pevski zbor je vstopilo vse, kar ima ljubezen in pa seveda sposobnost za lepo pesem. Ni jih malo. Samo odraslih šteje zbor nad 70 pevk in pevcev. Da pa tudi ne moremo stik odraslega rodu z naziv podmladm, imamo tudi pevski naraščaj, ki šteje dosedaj že 22 članov. Poskrbeti bo treba, da bo v pevskem naraščaju prav vsa iz šole izšla mladina, ki ima le količiki sposobnosti za petje. Starši bi morali sami navajati svoje otroke k obiskovanju pevskih vaj, da jih tako odtegnejo slabi tovaršiji zgodnjemu kvartanju in večernemu vloganju.

Dramski krožek je bil pa od začetka res rezev. Dvorane nobene prave, razsvetljava borna. Pa še koliko tasa je bilo treba za predpriprave, krpanje kulserije, da je le premnogokrat pošla prava volja do prireditve namurjve šemu in napotitve živemu igralcu. Pa so se vendar stvari v tem oziru nekoliko izboljšale. Saj za silo imamo oder, pa čeprav gostuemo pri prijateljskem nam društvu. Društvo je zabilo precej denarja v napravo odra, zato ni čuda, da gleda odbor s skrbnim očesom, da bi se mu ne zgodila kakšna nepriklpa. Imamo kakor ljubljansko gledališče svoje stare igralce, ki se kot g. Danilo ne boje in ne sraši pokazati svojo dobro — preizkušeno sposobnost na deskah odra.

Res da potrošimo precej denarja v javno knjižnico zato pa imamo čim večje zadoščenje za naravnost miznično prebiranje knjig prav med vsemi sloi borškega prebivalstva. Pa tudi iz vseh bližnjih vasi prihajajo ljudje si izposojati knjige v našo knjižnico.

Na večje priznanje za vso to društveno amovanje pa moramo izkazati našim rudarjem, ki se ne sirašijo tudi dolgi poti iz Rabla samo, da se udeležijo radno vaj.

Denarno breme za vzdrževanje pevovodje in knjižnice ni majhno in se imamo zahvaliti predvsem nekaterim požrtvovalnim osebam za njihove res blagodarne prispevke.

Ker je namen društva samo čisto golo prostovolno delo in v mnogostevnem članstvu nikakih strankarskih razpiti. Le pred par meseci je hotel nekdo razcepiti naše vrste in na podlagi posebnega strankarskega stališča ustvariti medsebojen boj. Pa je naletel na splošen odpor in na popoln neuspeh svojega početja. Še nekoliko polemike je pustilo njegovo delo v časopisu.

Gospodarske priške

Da bi te tako procvitale kot prosvetne, bi seveda ne bilo slabo. Predvsem lebdil nad precejnim številom vojnih oskodovalcev še vedno nerešeno vprašanje vojne odškodnine. Nikjer drugje kot v Bovu niso razne dozdevne vojno-slavbinske zadruge našle boljšega E'dorada. Človek se ni mogel več orientirati med raznimi imeni in zvečenimi nazlovi. Prevladovale so seveda «Cerg» in pa «Carnica», potem Giovinezza, in še mnogo drugih. Na podlagi izročnih jim poblistil so dvigale vojne predupne pri raznih finančnih zavodih da je bilo kar veselo — namreč zanje. Pozidale so v mnogih slučajih samo zidovje ali pa pustile še precej nedovršene, dvignile pa znesek za celo cennitev. Mače krize in zastoja v podeljevanju predupimov in pešanje zaupanja fia zavodov napram nim ter cenitvam, pa so se razpusile in pustile vojne oskodovalce na milost in nemilost bank z njihovimi ogromnimi terjatvami. Finančna intendanca je potom svojih organov rezala in rezala ter sklepa konkordate za premičnine polovico man, kot so bile cenitve. Obveznice so se prodajale po 30% pod svojo nominalno vrednostjo in vojni oskodovalci se je znašel z likvidirano vojno odškodnino, ki ne pokriva niti dve tretjini vseh terjatev banknih zavodov.

Zitna bitka je za nas seveda — z našo ped globoko zemljo — le basen iz čudovitih krajev. Naše nive so zato 200 m globoko pod zemljo skale rabeljakega rudnika in pa zdravstveno in mora'no uporaščajoče službe Trsta in Kaira. Vseled prevelikih daljav in prevelikih stroškov tudi les v sosedih in čezsoških gozdovih rase z mnogo manj odstotki koristi za lastnike kot pa po krajih, ki so bližje železniški progl. To so poskusila še razna podjetja z gordom v bližnji žagi. Daljava od večjih središč in slabe prometne zveze so tudi krivci, da leži vsa naša čudovita naravna krasota tiha in pozabljena za nas brez pravega haska, ker jo gledamo vsak dan in smo je naveličani, tuje pa mora romati dolgo pot smrdljivih korijer in pot nezrečne potrepeljivosti, predno dospje s tečajro do nas. Zato nas pa oblega o poleti le trum Goričanov in Tržčanov iz ubožnejših slojev. Zmških sportnikov pa ni, ker se ni zlepa priniiti skozi soško dolino do nas in prej vlaki pripeljejo v enako oddaljeni Bohinj in v zadržake hrbe.

Mnogo, mnogo se hvali po bližnjih krajih znameniti bovski sir, da si moramo priznati, da smo k tej znamenitosti mi sami v zadnjih letih presneto malo pripomogli. Zato je pa tudi naš sir le znameniti in ničesar drugega več. Ceno ima isto kot drugi manj vredni. V mlekarstvu smo namreč v primeri z drugimi kraji le bolj malo napredovali. Naši sirarji zaostajajo za drugimi, naše mlekarne ne morejo tekmovali glede modernih naprav z drugimi, gotove planine so zanemarjene da je Bog pomagaj, no pa je vseeno naš sir dober, ker skoro slab ne more biti. Ne skrbimo pa da bi bil boljši, da bi postal specialiteta posebne vrste, ne pa da bi ostal a ceno, ki ga ima kakršen si že bodi drug manjvreden dolinski mlečni pridelek.

Zadnje vesti

Poslali smo svoje zastopnike k sprejemu vi-

demakega prefekta v Kobaridu, nabrali kot drugod par dolarjev in ostajamo v pričakovanju na marsikatero stvar: na predloško železnico, pa na velike električne centrale — nam jo morejo dovoliti, — na pomlad mislimo, na izboljšanje sodnijskih razmer, pa malo na bolše čase. Nič ne pričakujemo ne potestatov, ne novih davkov in davov, pa bodo vseeno prišli.

Vesti iz Istre

IZ KOZINE

Kot običajno nas obišče i letos sv. Miklavž. In sicer pride v vsei bliščeti opremi danes v nedeljo ob petih popoldne k Počkaju. Vse namerava bogato obdariti; pazite, da nihče ne izostane, kajti zraven tega je 16 otroških deklaracij, par igrice ter otroško petje. Ljubitelji otrok, ne zamudite Mamice, glejte, da se bodo sinčki, hčerke pokazale s darili, ker se pridno in marljivo uče.

Na svidenje v nedeljo!

Loterijske številke

izžrebane dne 5. decembra 1925.

Bari	34	57	51	89	56
Firenze	85	82	48	6	7
Manza	1	50	43	87	38
Napoli	36	39	72	20	37
Palermo	40	43	20	45	30
Roma	43	3	69	17	35
Torino	7	21	73	43	84
Venezia	23	66	88	62	17

To in ono

— Boj turških reformatorjev proti fesu. Koncem oktobra je Mustafa Kemal-paša, d'kator in reformator turške republike, izdal dokaj značilno naredbi; odpravil je fes, karakteristično turško pokrivalo, in odredil, da morajo odslej Turki nositi klobuk. Kot je razumljivo, je Kemal so svojo čudno reformo zadel pri mnogih na hud odpor. Prišlo je v nekaterih krajih tudi do spopadov med konservativnimi pristaši fesa in redarji, ki imajo skrbeti za to, da se zakon o klobuku spoštuje. Mnogo je takih, pri katerih je klobuk prišel v hudo zamero, pa raje hodijo gologlavi.

Tekom zadnjih tednov je postal fes v ankerski republiki, posebno v mestih, prav redek, a na deželi se ga seljaštvo še trdovratno drži. Kot pa kaže, bo prepoved kmalu provedena v vsej turški republiki, tako da se bo fes ohranil le še v Bosni in v južni Srbiji.

Pa tudi druge reforme je Kemal-paša že izvedel. Mnogoženstvo je ukinjeno, in turški ženski svet se je pričel modernizirati. Le malo ženskih obrazov zakriva še pajčolan, pojavljajo se moderne toalete in na promenadi v Angori človek že lahko konstatira, da je tudi moda kratkih las našla pot v turški ženski svet.

Borzna poročila.

DEVIZE:

Trst, 5. dec. Amsterdam od 890.— do 1010.—
Belgija od 111.50 do 113.50; Pariz 96.— do 96.50
London od 120.15 do 120.35; New York od 24.70 do 24.85; Španija od 344.— do 353.—; Evica od 478.— do 481.—; Atene od 32.— do 34.—; Berlin od 388.— do 396.—; Bukarest od 11.— do 11.75
Praga od 74.25 do 73.75; Ogrska od 60344 d. 0.0046; Dunaj od —347 do —347; Zagreb od 43.95 do 44.30.
Benezijske obveznice 68.20.

VALUTE:

Trst, 5. decembra. Avstrijske krome od 0.0742 do 0.0743; dinarji od 43.5 do 44.—; dolarji od 24.60 do 24.90; novi po 20 frankov od 93.— do 97.—; funt sterling od 120.— do 120.20.

Kdor rabi

Pohištvo, šivalne stroje „Singer“ in druge potreb. za stanovanje naj si ogleda zalogo pohištva

G. BREINER
Trnovo pri Bistrici in Opatija
predno kupi kje drugje

JAKOB BEVC

urarna in zlatavna

Trst, Campo S. Giacomo 5

Zlato kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah. Krome plačuje višje kot vsi drugi. Zaloga raznovrstna hr in slačnine. (76)

Popolne opreme

za stanovanja, hotele in pensione.

Takojšnje dobave

v vsaki množini

Na debelo Na drobno

M. STEINER

Trst — Via Geppa 17-15

Posiljajte na deželo. Zajemčena dostavitev.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000.—

Telefon: 5—18, 22—98

PODRUŽNICA V TRSTU

CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000.—

Telefon: 5—18, 22—98

Obreštuje vloge na vložnih knjižicah po 4 %, na tekočih računih po 4 ½ % vezane vlog po dogovoru. — Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obreštuje po dogovoru. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice:
GORICA, Brežice, Celje,
Cernomelj, Kranj, Logatec
Maribor

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9%—12%, in od 14%—18

Podružnice:
Metković, Novi Sad, Ptuj,
Sarajevo, Split

Naša zavarovalnica „UNION“
je največja svetovna zavarovalnica
Dolinski kapital Fr. 20 Milijonov, zav.
kapital v veljavi čez 70 Milijardov Fr.
Ustanovljena 1828.
Generalni zastopnik
AVGUST RAVNIK - GORICA
Via Barzellini št. 2, I. 43
— Zastopniki se še sprejemajo. —

ZALOGA

ČREV

vseh vrst

Prodajalna slanine

OGNIBENE AMADEI

TRST

Via delle Torri št. 1

Podružnica Via Udine 4

Zaloga slanine in sira

ZOBOZRAVNIK

Dr L. MERMOLJA

specijalist

za zobne in ustne bolezni

sprejema

v Gorici na Trgoniku št. 5, II.

od 9—12 in od 3—5 (67)

Dobroznana

Čevljarnica Vodopivec

TRST - Via Riborgo št. 29 - TRST

naznanja cenjenim odjemalcem, da se je preskrbela za bližajoče se praznike z navadnim in finim obuvalom za moške, ženske in otroke. — Vse blago se prodaja po konkurenčnih cenah. — Sprejemajo se naročila po meri in popravila po najzmernejših cenah.

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA v TRSTU

registрована zadruga z neomejenim jamstvom

VIA PIERLUIGI DA PALESTRINA 4, prilike

Obreštuje hranilne vloge, počenši s 1. januarjem 1925 po

4 ½

Večje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.

Davek na obresti plačuje zavod sam.

Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v Dinarjih ter jih obreštuje najugodnejše.

Daje posojila na menično poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev, ali dragocenosti in vknjižbe. Eskomptira trgovske efekte.

Uradna ure od 9-1 in od 3 ½-5 ½ pop. Poštno-hran. račun št 11/1327. Telefon 16-04.

Previdna gospodinja ne rabi za pripravo kave drugega dodatka kakor

Pravi FRANCK

v lesenih škatlah, ker je najboljši in najcenejši

Zadostuje najmanjša mera in kava dobi

najlepšo barvo, naj-

boljši okus in naj-

boljšo

hranilno vrednost

Zaloga pri trvdki

M. BERGER

TRST, Via Sallario 4

Telefon šte. 11-47.